

kredse om Elskoven som Midtpunktet. Fra anden Side er hævdet, at dette kun gælder de Kvinder, der savner den Opdragelse og Udvikling, som bliver Mændene til Del, at jo bedre det lykkes os, hvad vi jo dog efter bedste Evne arbejder paa, at faa de unge Kvinders Udvikling ind i et andet Spor, saa Hovedmaalet for deres Opdragelse bliver deres menneskelige Udvikling og Eksistens — ganske som det er for Mændenes Vedkommende — desto bedre vil ogsaa Kvinderne kunne forstaa den Følelsernes Omdannelse, som selvfølgelig altid vil finde Sted under Mands og Hustrus Samliv.

Midt i disse Tankebølger kommer Ibsens Fru Rita, og vi ser først netop en saadan Kvinde, som paa Grund af sit Guld og sine grønne Skove ikke har fundet Grund til at skaffe sig andre Interesser i Livet end netop Elskoven. Hun stilles over for en Mand, der under smaa Kaar har arbejdet sig frem og igennem Arbejdet faaet Interesse for andre Ting, saa han — om end stykkevis og i megen Ufuldkommenhed — dog kender noget til „det menneskelige Ansvar“, altsaa til Forstaaelsen af, at der er andet til i Livet end ens eget Jeg og dette Jegs Tilfredsstillelse gennem Elskoven. Hun derimod kender kun det ene og klynger sig derfor til sin Elskov som den druknende til et Halmstraa, og det ser ud, som om hun er redningsløst fortabt; thi han kan, som en ærlig Mand, ikke give hende, hvad hun forlanger. Han er forlængst inde under „Forvandlingens Lov“, den hun hverken kender eller vil vide noget om.

Da kommer Redningen i Skikkelse af den store Sorg over hende. Igennem lille Eyolfs Død lærer endelig ogsaa hun lidt at „det menneskelige Ansvar“ at kende. Og samtidig med, at hun ad den Vej faar Mod til at tage fat paa en Opgave i Livet, samtidig dermed gaar ogsaa hun ind under „Forvandlingens Lov“, saa at Mand og Hustru nu i Forening paa ganske anden Maade end i den første Tid af deres Ægteskab virkelig kan blive noget for hinanden, hjælpe hinanden med at rejse det faldne og derigennem sone fælles Skyld. „Saa har lille Eyolf ikke levet forgæves“, og saa har vi Kvinder ikke læst Lille Eyolf forgæves, hvis vi deraf har lært, at gennem et alvorligt Arbejde gaar Vejen for Mand og Hustru, Vejen til virkelig i Sandhed at blive hinandens Medhjælp, Vejen til ren sand menneskelig Lykke, ja — Vejen til „den store Eros“.

A. B.

Peter Nansen: Marie.

En vidunderlig skøn Form over et pilraaddent Indhold. Pilraaddent, fordi det hele falder fra hinanden i ubrugelige Trevler, saa snart man rører ved det, hvad enten man saa bruger Tænkningens Dissekérkniv eller Følelsens blødeste Hænder.